

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 184/14
V Luxemburgu 18. decembra 2014

Rozsudok vo veci C-449/13
CA Consumer Finance SA/Ingrid Bakkaus a i.

Veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácií a overenia úverovej bonity dlžníka

Zásada efektivity je porušená, ak dôkazné bremeno nesplnenia povinností veriteľa zaťažuje spotrebiteľa

Smernica Únie¹ ukladá veriteľovi informačnú povinnosť a povinnosť poskytnúť vysvetlenia, ktoré umožnia dlžníkovi prijať pri uzatvorení úveru informované rozhodnutie. Táto smernica tiež veriteľa zaväzuje poskytnúť spotrebiteľom tlačivo so štandardnými európskymi informáciami a overiť úverovú bonitu spotrebiteľa.

Vo Francúzsku sa v rámci dvoch sporov ocitlo viacero osôb v postavení, keď neboli schopní ďalej splácať svoje mesačné úverové splátky, na základe čoho banka požiadala o okamžité splatenie úveru spolu s úrokmi. Francúzsky súd rozhodujúci v rámci tohto návrhu uvádza, že banka nepredložila ani tlačivo so štandardnými európskymi informáciami, ani žiadny iný dokument, ktorý by preukazoval, že si svoju povinnosť splnila. V jednom z prípadov však zmluva o úvere obsahuje štandardné ustanovenie, v ktorom dlžník potvrdzuje poskytnutie tlačiva a oboznámenie sa s ním. Francúzsky súd zastáva názor, že takéto ustanovenie by mohlo byť zdrojom ťažkostí, ak by jeho účinkom bola zmena dôkazného bremena v neprospech spotrebiteľa. Domnieva sa, že tento druh ustanovenia tak môže znemožniť výkon práva spotrebiteľa namietat' voči úplnému výkonu povinností veriteľa.

Pokiaľ ide o overenie úverovej bonity, francúzsky súd uvádza, že v druhej veci nepredložil dlžník banke potvrdenia o príjmoch. Preto sa tento súd pýta, či sa overenie úverovej bonity spotrebiteľa môže uskutočniť len na základe informácií uvedených spotrebiteľom bez toho, aby tieto informácie boli skutočne overené inými údajmi. Vnútroštátny súd sa tiež pýta, či možno považovať povinnosť poskytnúť vysvetlenia a pomoc za splnenú v prípade, ak veriteľ predtým neoveril finančnú situáciu a potreby spotrebiteľa.

V rozsudky prijatom v tento deň Súdny dvor konštatuje, že smernica neuvádza, komu je uložená povinnosť preukázať, že veriteľ poskytol spotrebiteľovi informácie a overil jeho úverovú bonitu, takže táto otázka spadá do vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu. V tejto súvislosti je nutné, aby pravidlá vnútroštátneho práva neboli menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a aby neviedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných smernicou (zásada efektivity).

Hoci Súdny dvor nemá žiadne pochybnosti o dodržaní zásady ekvivalencie v prejednávanej veci, domnieva sa, že **zásada efektivity by bola porušená, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností veriteľa zaťažovalo spotrebiteľa**. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu neposkytol informácie a neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak zásada efektivity je dodržaná, ak je veriteľ povinný pred súdom preukázať správny výkon svojich predzmluvných povinností: obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, s. 66).

Pokiaľ ide o ustanovenia nachádzajúce sa v jednej z predmetných zmlúv o úvere, táto neumožňuje veriteľovi zbaviť sa svojich povinností. Predmetné ustanovenie tak predstavuje indíciu, ktorú musí veriteľ predložením jedného alebo viacerých relevantných dôkazov preukázať. Navyše spotrebiteľovi musí byť vždy umožnené uviesť, že mu toto tlačivo nebolo predložené alebo že toto tlačivo neumožňuje veriteľovi splniť jeho predzmluvné informačné povinnosti. Súdny dvor spresňuje, že ak takéto ustanovenie obsahuje spotrebiteľovo uznanie o úplnom a správnom vykonaní jeho predzmluvných povinností veriteľom, má za následok prenesenie dôkazného bremena o vykonaní uvedených povinností, ktoré môže narušiť účinnosť práv priznaných smernicou.

Pokiaľ ide o otázku, či môže byť ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa uskutočnené len na základe ním uvedených informácií bez toho, aby tieto informácie boli skutočne overené inými údajmi, Súdny dvor rozhodol, že smernica priznáva **veriteľovi mieru voľnej úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity spotrebiteľa a či ju musí overiť aj inými prostriedkami.** Veriteľ sa tak musí vzhľadom na okolnosti prípadu buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu boli predložené spotrebiteľom, alebo sa rozhodnúť, že považuje za nevyhnutné tieto informácie potvrdiť (overovanie informácií poskytnutých spotrebiteľom tak nie je systematické), keďže obyčajné nepodložené vyhlásenia spotrebiteľa nemôžu byť samy osebe dostatočné, ak k nim nie sú pripojené dôkazy.

Navyše zo smernice nevyplýva, že ohodnotenie finančnej situácie a potrieb spotrebiteľa sa musí uskutočniť pred poskytnutím primeraných vysvetlení. V zásade tak medzi týmito dvoma predzmluvnými povinnosťami neexistuje vzťah. **Veriteľ tak môže spotrebiteľovi poskytnúť vysvetlenia bez toho, aby bol povinný predtým ohodnotiť jeho úverovú bonitu.** Musí však zohľadniť ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa, ak toto povedie k nevyhnutným zmenám poskytnutých vysvetlení.

Nakoniec Súdny dvor spresňuje, že informačné povinnosti musia byť z dôvodu ich predzmluvného charakteru splnené pred podpisom zmluvy, pričom **vysvetlenia nemusia byť nevyhnutne poskytnuté prostredníctvom konkrétneho dokumentu, ale môžu byť poskytnuté ústne v priebehu stretnutia.** Súdny dvor však pripomína, že forma, akou majú byť tieto vysvetlenia spotrebiteľovi poskytnuté, spadá do pôsobnosti vnútroštátneho právneho poriadku.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106